

fuzindar

Leto XXXV

Ravne na Koroškem, februar 1998

št. 2

DRNOVŠEK : Država zadnjič pomaga železarnam

V ponedeljek, 19. januarja, je bil na obisku v Železarni Ravne predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek. Skupaj z ministrom za gospodarske dejavnosti Metodrom Dragonjo in s predsednikom uprave Slovenskih železarn Igorjem Umkom se je sestel z direktorji ključnih železarskih družb in s predstavniki sindikatov. Sestanek je bil namenjen oceni stanja, v katerem so železarne, razgrnitvi različnih pogledov na sanacijo in pripravi nadaljnjih potez.

Slovenski premier je v izjavi za javnost dejal: "Predstavnikom Slovenskih železarn sem zagotovil, da vlada podpira koncept sanacije železarn, da je zainteresirana, da le - te še naprej obstanejo v čim večjem obsegu, da čim bolje delajo. Zato je vlada v parlament tudi predložila zakon, ki predvideva njihovo dokapitalizacijo, prevzem nekaterih njihovih obveznosti in še dodatna poročila Slovenskim železarnam, vendar z opozorilom, da je to najbrž zadnji tovrstni poseg države v slovensko železarstvo. Na tej osnovi se bodo morale železarne postaviti na svoje noge in se prestrukturirati v skladu s tržnimi realnostmi in se tudi privatizirati, ker ni mogoče, da bi javne finance oziroma davkoplačevalci v prihodnje še prevzemali nase tolikšna bremena in takšne finančne injekcije. Tokratna sanacija mora dati osnove za to, da se ta stalna zgodba o nenehnih novih izgubah in potrebah po državnem denarju le konča."

DRŽAVNI ZBOR sprejel Zakon o privatizaciji železarn

Poslanci slovenskega parlamenta so 4. februarja sprejeli Zakon o privatizaciji Slovenskih železarn, ki ureja njihovo dokapitalizacijo, finančno razbremenitev in lastninjenje.

Država bo tako železarne dokapitalizirala s šestimi milijardami SIT (s tremi letos, s preostankom pa prihodnje leto), v javni dolg bo prešlo za okoli 4,3 milijarde SIT glavnice in obresti za posojila, ki so jih najele Slovenske železarne ter zapadejo v plačilo letos. Za reševanje presežnih delavcev pa je predvideno 700 milijonov SIT državnega denarja.

Privatizacija Slovenskih železarn bo potekala z interno razdelitvijo za certifikate in potrdila za neizplačane plače, s prenosom na Slovensko razvojno družbo za poznejšo prodajo pooblaščenim investicijskim družbam za certifikate ter z javno in neposredno prodajo.

V treh mesecih mora vlada parlamentu posredovati program privatizacije Slovenskih železarn oziroma posameznih podjetij, o poteku sanacije in porabi denarja pa vsakega pol leta pripraviti poročilo.

A. Č.

ŠE TRI LETA za sanacijo

Dr. Matic Tasič je že tri mesece član uprave koncerna Slovenske železarne oziroma namestnik njenega predsednika Igorja Umka. Področja njegovega dela v Ljubljani so: skrb za strateške finance koncerna, strategija zunanjetrgovinske mreže Slovenskih železarn in koordinacija med železarskimi podjetji in Ministrstvom za obrambo RS pri t. i. namenski proizvodnji.

Dr. Tasič se je - tako na sedanjem delovnem mestu kot tudi na prejšnjem, ko je bil član posloводства Metala Ravne - veliko ukvarjal s spremljanjem sanacije Slovenskih železarn kot tudi s pripravo nadaljnjih ukrepov za ozdravitev slovenskega železarstva. Ker je slovenski parlament nedavno sprejel Zakon o privatizaciji Slovenskih železarn, ki omogoča, da bodo tokratni sanacijski ukrepi res uspešni, je razlogov za pogovor z njim kar precej.

■ Dr. Tasič, Zakon o privatizaciji Slovenskih železarn so poslanci sprejeli 4. februarja, vendar pa je njegova priprava trajala verjetno kar precej časa.

Vsa zadeva se je vlekla več kot leto dni. S sodelavci sem začel s pripravo sanacijskega programa, še preden je lani maja mesto predsednika uprave Slovenskih železarn prevzel Igor Umek. Po podatkih, ki smo jih imeli, smo vedeli, da poslovanje Slovenskih železarn v letu 1996 sploh ni bilo dobro, čeprav se je v javnosti govorilo o uspešni sanaciji. Tovrstne izjave niso temeljile na stvarnih temeljih in so bile preuranjene.

Naš cilj je bil novelirati sanacijo, oziroma rešiti, kar se rešiti še da - glede na to, da je bilo v preteklosti veliko denarja namenjenega za zdravljenje železarn. (V letih 1992 do 1995 so le - te dobile več kot 600 milijonov DEM - kot posredno ali neposredno pomoč.)

S sanacijskim programom in z lobiranjem smo skušali na svojo stran pridobiti vse, ki nam pri teh ukrepih lahko pomagajo. S svojimi idejami smo - kot se je nedavno potrdilo - uspeli tako v vladi kot v parlamentu. Za sanacijo smo uspeli zagotoviti celo več sredstev, kot jih je bilo sprva zanj predvidenih. Čeprav sem bil eden glavnih pobudnikov za t. i. sveženj železarskih zakonov, pa doseženo ni le

rezultat mojega dela, temveč še mnogih drugih sodelavcev.

■ Učinek sanacije ni bil sorazmeren obsegu denarja, ki ga je država namenila Slovenskim železarnam. Sanacijo bo torej treba zastaviti drugače kot v preteklosti.

Sedaj zagovarjamo celovito sanacijo, in ne le finančno, s katero so v preteklosti sanirali banke in dobavitelje, zelo malo pozornosti pa je bilo namenjene železarskim podjetjem oziroma njihovu razvoju in izboljševanju proizvodnje (npr. zniževanje stroškov, boljši izplen itd.).

Novo sanacijo smo zastavili v treh smereh, za katere bo v prihodnje namenjen denar države. Gre za finančno, tržno in tehnološko sanacijo, s poudarkom, da moramo v družbah storiti vse, kar smo v preteklosti zamudili.

V vodstvu Železarn se zavedamo, da je to zadnja sanacija s pomočjo države, zato moramo sistem sanirati v treh letih tako, da bo leta 2000 že posloval pozitivno.

■ Država je za dokapitalizacijo Slovenskih železarn zagotovila 6 milijard SIT. Za kaj bo ta denar porabljen in kdaj bo na razpolago železarskim družbam?

Ta denar železarske družbe res nujno potrebujejo. Namenile ga bodo za stabilizacijo proizvodnje, za sanacijo (ne poplačilo!) dobaviteljev in za razvoj. Denar bodo družbe dobile v odvisnosti od programov sanacije. Okvirni obseg pomoči, za katero se lahko posamezna podjetja potegujejo, je že znan - med drugim ga določajo tudi problemi iz preteklosti in sedanjosti. Na primer: kar 7,7 milijard SIT bo namenjenih za sanacijo Jekla Štore. Ob tem je treba poudariti, da s tem denarjem ne bo saniran Metal, ampak dolgovi Jekla iz preteklosti.

Višina odobrene državne pomoči (6 milijard SIT za dokapitalizacijo, 4 milijarde SIT prevzetih obveznosti oziroma kreditov, 700 milijonov SIT za socialne programe in za 4 milijarde SIT jamstev po zakonu, ki je bil sprejet že poleti) je približno takšna, za kakršno bodo podjetja kandidirala. Potrebo po pomoči pa bodo morala dobro utemeljiti, denarja namreč ne bodo dobila, ne da bi vedeli, kakšni bodo njegovi učinki. Pričakovani učinki so namreč nemotena, kakovostna in čim cenejša proizvodnja, ki bo dajala pozitivne rezultate.

Denar bo že kmalu na razpolago. Že letos bodo Slovenske železarne dobile 6 milijard SIT kot kratkoročni kredit. V kratkem se bo vodstvo koncerna sestalo s predstavniki Ministrstva za finance in

Ministrstva za gospodarske dejavnosti, da bi se dogovorilo o operativnih vprašanjih, v podjetjih pa morajo pripraviti projekte, s katerimi se bodo potegovali za državno pomoč. O tem, koliko denarja bodo dobile posamezne železarske družbe, bo odločala uprava koncerna skupaj z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti.

■ **Katera podjetja iz sistema Slovenske železarnice bodo sestavljala t. i. jedrni program?**

V sanacijskem programu smo določili jedra sistema - to so Metal in STO z Raven, Acroni z Jesenic in Jeklo Štore (vendar le do takrat, dokler se - očiščen dolgov preteklosti - ne poveže s strateškim partnerjem). V širši okvir jedra pa sodijo še podjetja, ki sestavljajo reprodukcijsko verigo (npr. Noži Ravne), medtem ko bomo podjetja, katerih proizvodnja vsebinsko ne sodi v koncern, prodali, oziroma zanje poiskali strateške partnerje.

Najprej moramo razrešiti razmere v Verigi, Fipromu in TIO Lesce, ki so v izjemnih težavah. Trenutno pa pripravljamo tudi mednarodni razpis za zbiranje ponudb za nakup Jekla Štore. Zanimanje je precejšnje, interes pa je tako za prevzem večinskega kot tudi manjšinskega deleža. Za koncern je povezava s strateškimi partnerji zelo pomembna, saj za štorski proizvodni program sami ne zmoremo zagotoviti dovolj trga, nimamo pa tudi ne sredstev za potrebna vlaganja.

Ker pa intervencijskih sredstev ne bo dovolj za razvoj, bomo tudi za Metal, STO in Acroni iskali partnerje, ki bodo tem družbam zagotovili trg in naložbe za izboljšanje konkurenčnosti.

Zakon o privatizaciji takšne možnosti povezav dopušča, do zdaj pa jih (vsaj zakonskih) ni bilo.

■ **Zakon ureja tudi solastništvo zaposlenih v železarskih družbah. Ali lahko o tem spregovorite nekoliko podrobneje?**

Zakon določa, da bodo zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojenci najprej dobili delnice koncerna, in sicer v višini neizplačanih plač. Tisti, ki tudi certifikatov še niso vnovčili, jih bodo prav tako lahko zamenjali za delnice koncerna. V nadaljnjih fazah privatizacije pa bodo ljudje te delnice lahko zamenjali (ali pa jih tudi obdržali) za deleže v tistih podjetjih, ki jih bomo prodali oziroma se bodo lastninsko povezala s strateškimi partnerji. Tako bodo postali lastniki posameznih družb - vendar le do 20-odstotnega deleža. Zakon torej v prvi fazi govori o lastninjenju po koncernu, pozneje pa tudi po posameznih družbah.

V tem trenutku za vlado pripravljamo vsebinski program prodaje podjetij, sicer pa so časovni okvirji že bolj ali manj določeni. Najprej pa je seveda ta podjetja treba oceniti, to pa traja kar precej časa. Želimo, da vse poteka strokovno in zakonito.

■ **V javnosti se je zadnji čas govorilo o 2.500 presežnih delavcih v Slovenskih železarnah. Ali ta številka drži?**

Ta številka je relativna, izhaja pa še iz Strategije razvoja Slovenskih železarn do leta 2005, ki je predvidevala tudi prodajo podjetij. V tem primeru pa se v njih zaposleni ne štejejo več med delavce v Slovenskih železarnah.

Število zaposlenih v koncernu je treba še racionalizirati. V simulacijah smo prišli do številke od 500 do 700 presežnih delavcev.

Sanacijo bomo skušali zastaviti tako, da bomo ohranili čim več produktivnih delovnih mest. Osnovni cilj sanacije pa je zato stabilizacija proizvodnje s pozitivnim rezultatom.

Menim, da bi se morali s sindikatoma čimprej dogovoriti za socialni sporazum v času trajanja sanacije, v katerem bi določili gibanje plač v teh treh letih, načine, kako lahko vsak posameznik prispeva k uspehu zdravljenja podjetij itd.

■ **Za sanacijo pa samo denar ni dovolj, ključni so ljudje.**

Zelo pomembno je, da se vsak zaposleni identificira s sanacijo, da vsakdo na svojem delovnem mestu ravna gospodarno in znižuje stroške. Menim, da nas v teh prizadevanjih podpira tudi sindikat, ki je v veliki meri pripomogel, da je bil sprejet takšen zakon o privatizaciji železarn. Sanacija bo uspešna, če se bomo zanj potrudili vsi.

Ključno zanj je tudi, da je politika vodstva koncerna in posameznih podjetij transparentna, usmerjena k istemu cilju. Koncern naj bi imel vlogo nekakšnega finančno - strateškega holdinga (skrb za strateške finance in stike z velikimi kupci ter strategija razvoja), ne pa centraliziranega koncerna.

Da grem v Ljubljano na sedanje delovno mesto, sem se odločil, ker sem prepričan, da je Slovenske železarnice mogoče sanirati. Vendar bom član uprave koncerna (to je bil tudi moj pogoj ob prevzemu te službe) samo tako dolgo, dokler bom lahko uresničeval zastavljeno. Moja naloga pa je pozitivna sanacija.

■ **Gospod Tasič, hvala za intervju.**

Andreja Čibron - Kodrin

METAL RAVNE

Uresničevanje ciljev je odvisno od okolja in zaposlenih

Kakšne so bile razmere za poslovanje v preteklem letu?

Leto 1997 je bilo za Metal Ravne - tako zaradi zunanjih kot tudi notranjih vplivov - zelo neugodno.

V prvi polovici leta smo se intenzivno ukvarjali s težavami v Jeklu Štore, na koncu pa ugotovili, da kot združeno podjetje ne moremo več poslovati, zato smo tam junija ustavili proizvodnjo.

Ker zaradi likvidnostnih težav nismo mogli poravnati vseh obveznosti Jekla Štore, smo pogosto imeli probleme z zadostno oskrbo proizvodnje. Tako je bilo za lani značilno tudi to, da smo dobili več naročil, kot pa smo jih bili - zaradi težav z dobavitelji - sposobni uresničiti.

Medtem ko smo na začetku lanskega leta imeli premalo naročil, so se razmere iz meseca v mesec izboljševale, v drugi polovici leta pa smo uspeli tudi povišati cene naših izdelkov. Kljub moteni oskrbi smo naredili 1.000 ton orodnega jekla več kot leta 1996. Žal pa smo izgubili pomembnega kupca - Unior Zreče, ki je bil zadnjih dvajset let eden od večjih odjemalcev ravenskega jekla, saj je obseg nabav v Metalu razpolovil. Zeleno jeklo namreč lahko dobi tudi od proizvajalcev, ki imajo konti liv in zato proizvajajo z bistveno nižjimi stroški.

Negativne posledice za podjetje je lani povzročil tudi strojelom kovaškega stroja. Razgalil je občutljivost medsebojne povezanosti proizvodnih procesov v Metalu in opozoril na to, da poslujemo brez pomembnih medfaznih zalog.

V letu 1997 smo izgubili tudi vse pomembne bitke z makroekonomskim okoljem. Za enako količino porabljenih energentov kot leto poprej smo zaradi podražitve električne energije in plina plačali kar za 4 milijone DEM več. Zaradi zaostajanja tečaja marke v primerjavi z domačo valuto oziroma inflacijo smo izgubili 7 milijonov DEM. Le zamrznitev plač, ki jo je uredil socialni sporazum, je preprečila, da bi bil naš rezultat poslovanja še slabši.

Kakšna je torej Metalova bera za lansko leto v številkah?

Lani smo v Metalu naredili 95.600 ton ingotov, oziroma prodali 64.600 ton jekla oziroma polizdelkov.

Pogovor z glavnim direktorjem Branetom Žerdonerjem, dipl. soc.

Z njihovo prodajo smo iztržili 126,5 milijona DEM. Cilje iz gospodarskega načrta smo količinsko presegli (za 3.000 ton), vrednostno pa za njimi zaostali za 2 odstotka, saj naj bi lanska realizacija znašala 128 milijonov DEM. Zaradi motene oskrbe s surovinami smo naredili 3.500 ton orodnega jekla manj, kot pa smo zanj imeli naročil, kar je odločilno vplivalo na ekonomski rezultat Metala v letu 1997.

V gospodarskem načrtu smo predvideli, naj bi leto končali z 200 milijoni SIT izgube v poslovnem delu bilance, v finančnem delu pa naj bi izkazali še 500 milijonov SIT (na račun obresti za posojila). Vendar pa smo v poslovnem delu bilance imeli 400 milijonov SIT izgube več, kot smo načrtovali. Polovico je pripisujemo strojelomu in dvomesečni prekinitvi proizvodnje v kovačnici. Druga polovica pa je posledica tega, ker nismo uspeli izpolniti vseh naročil za tiste vrste jekla, katerih proizvodnja je za nas cenovno najbolj ugodna, saj je bila oskrba s surovinami neredna in neoptimalna.

Izguba v poslovnem delu bilance je znašala nekaj manj kot amortizacija. Denarni tok I (v poslovnem delu) je že tretje leto zapored pozitiven, denarni tok II (celotna izguba z obrestmi po odštetu amortizacije) pa je bil negativen.

Pogoji poslovanja so letos še težji kot lani. Kakšne cilje ste si zastavili za leto 1998?

V januarju se je podražila električna energija, prav tako je na začetku leta prišlo do dviga cen starega železa, večji so tudi stroški dela, saj so se povečale plače... Skratka, bitka z okoljem, na katerega nimamo posebnega vpliva, bo še težja kot lani.

Vendar smo v Metalu trdno odločeni, da se bomo osredotočili na izpolnitev naročil iz našega jedrnega programa, kar bo prineslo tudi najboljši rezultat.

Za leto 1998 smo si zadali cilj, da pomembno povečamo prodajo orodnega jekla - vsaj za 3.000 do 4.000 ton več kot lani. (Do leta 2000 naj bi delež orodnih jekel krepko presegel polovico celotne prodaje.) Načrtujemo, da bo naš ekonomski rezultat približno dvakrat boljši kot lani. Če bi to dosegli, bi bil denarni tok II (tudi po izgubi, ki nastane zaradi obresti) blizu nič oziroma celo pozitiven.

Za izpolnitev ciljev iz gospodarskega načrta oziroma sanacijskega programa pa ste v Metalu zasnovali več projektov. Jih lahko predstavite?

Razvrstili smo jih v štiri skupine.

V prvi so projekti, ki povečujejo naš t. i. jedrni program. Omenim naj le posodobitev težke kovačnice oziroma nakup nove kovaške stiskalnice, ki bo omogočala večjo in še bolj kakovostno proizvodnjo orodnega jekla.

V drugi sklop projektov smo uvrstili tiste, ki naj bi pripomogli k večjemu povezovanju proizvodnje in prodaje.

Naša naloga v prihodnje ostaja tudi nadaljnje zniževanje vseh stroškov. Sem sodijo prizadevanja za zniževanje stroškov storitev, skrb za optimalno število zaposlenih (sedaj je v Metalu zaposlenih približno 1.150 delavcev), pa tudi manjši posegi v tehnologijo, katerih stroški (ki tudi niso visoki) se sorazmerno hitro povrnejo - še prej kot v treh letih.

V četrti skupini projektov so ukrepi, s katerimi bomo še naprej razvijali primerno organizacijsko kulturo. Naš moto je: Dobre delovne rezultate lahko dosega le motivirani in informirani zaposleni na ustreznih proizvodnih napravah. Zavedamo se pomena izobraževanja, zato bomo zanj že tretje leto zapored namenili več kot 300.000 DEM. Zaposlene bomo spodbujali tudi k razmišljanju o koristnih predlogih in inovacijah.

Po načrtih naj bi se prenova kovačnice začela že lani. V kateri fazi je zdaj?

V Metalu v letošnje leto res "prenašamo" naložbo v kovačnici, ki bi jo morali začeti že lani in jo v 15 mesecih tudi dokončati.

V tem trenutku dobavitelja kovaške stiskalnice še nismo izbrali. V ožjem izboru so trije ponudniki. Komisija za izbiro dobavitelja se je sicer že odločila, vendar je veliko odprtih vprašanj o tem, iz katerih virov oziroma s katerimi sredstvi bomo to investicijo izpeljali. Odgovori na ta vprašanja bodo odločilno vplivali na to, v katerem podjetju bomo kupili stiskalnico. Če bo denar zanj iz naslova dokapitalizacije, so možnosti, da bo dobavitelj STO, toliko večje.

Preostala vlaganja, ki jih predvidevamo letos, zahtevajo manj denarja, pa tudi njihovi učinki ne bodo imeli takšne teže, kot npr. nova kovaška stiskalnica.

Od lanske jeseni intenzivno dela tudi skupina za prenovaljarne. Njena vizija razvoja tega obrata je jasna - predvideva tudi ploščati valjarski blok z vso infrastrukturo. Vrednost naložbe je okrog 30 milijonov DEM. Trenutno tečejo pogajanja s tujim partnerjem o možnostih sovlaganja. Če se bodo le - ta ugodno razpletla, lahko pričakujemo, da bo posodobitev valjarne končana do leta 2000. Bolj stvarno pa je, da

bo - tako kot modernizacija jeklarne (z morebitnim konti livom) - zaključena po letu 2000, kot smo zapisali tudi v sanacijski program.

Parlament je nedavno sprejel Zakon o privatizaciji Slovenskih železarn. Kaj to pomeni za Metal?

Metal je v letih 1993 do 1997 dobil le okoli 8 odstotkov vseh državnih intervencijskih sredstev, ustvaril pa je 9 odstotkov celotne izgube koncerna. Ker pa vrednost njegove prodaje pomeni kar četrtno vse realizacije v koncernu, je jasno, da je dobil bistveno manj pomoči kot drugi dve največji družbi v koncernu.

Če ne bi prišlo do pripojitve Jekla Štore k Metalu, danes kakšne posebne državne intervencije niti ne bi bile potrebne. Tako pa je nastalo za 80 milijonov DEM dolgov, od tega jih je bilo 60 prevzetih ob pripojitvi 30. 6. 1995, 20 pa jih je nastalo v dveh letih poslovanja.

S sprejetim zakonom sem zadovoljen. Pomembno pa bo, kakšna bo delitev teh sredstev znotraj koncerna Slovenske železarne. Tudi Metalu bo treba zagotoviti približno podobne pogoje - kot so jih nekatere družbe, zlasti Acroni z Jesenic, imele v preteklosti. Od teh odločitev bo odvisno tudi izpolnjevanje gospodarskega načrta za letošnje leto ter sanacijskega načrta do leta 2000.

Najlepša hvala za odgovore.

Andreja Čibron - Kodrin

PROIZVODNJA VZMETI NA RAVNAH ima prihodnost v novem podjetju

● Ustanovitelj in stoddotni lastnik podjetja Vzmeti Ravne, d. o. o. je EBM & FREDERICKS & SCHEINER GESELLSCHAFT, m. b. H. z Dunaja. Kako ste našli stike z njim in zakaj ste se odločili za takšen korak?

Pred dobrim letom smo v Vzmetarni spet začeli ugotavljati presežne delavce, saj je bila slovenska avtomobilska industrija s TAM-om na čelu v krizi (ki še kar traja), na nove trge pa z lastno blagovno znamko tudi nismo mogli prodreti. Začeli smo iskati možnosti za rešitev Vzmetarne, ki naj bi bile alternativa njenemu zaprtju.

V soglasju z direktorjem podjetja STO dr. Milanom Švajgerjem sva z inženirjem Janezom Gorenškom že septembra 1996. leta začela pogovore z vodstvom avstrijske Styrie, in sicer predvsem o novih oblikah sodelovanja, ki naj bi presegle dotedanje kupoprodajne odnose za proizvodnjo vzmeti na Ravnah za Styrio, oziroma prodajo paraboličnih vzmeti iz Judenburga na slovenskem trgu. Postopek preverjanja zmožnosti preživetja ravenske vzmetarne v sklopu še dveh vzmetarn istega lastnika je potekal celo leto. Pri odločitvi, ali proizvodnjo vzmeti na Ravnah nadaljevati v novi organizacijski obliki, nam je - že po pozitivnem odgovoru novega lastnika - največ težav povzročala slovenska zakonodaja, ki podjetjem iz sistema Slovenske železarn določa poseben status. Za rešitev pravnih zapletov smo porabili ogromno časa. Rezultat sklepnih dogovorov je bil potem tudi ta, da so vsi delavci, ki so bili v OE Vzmetarna zaposleni 31. 8. 1997, sklenili v novem podjetju delovno razmerje za nedoločen čas. Vzmeti Ravne so prav tako prevzele odgovornost za delovno dobo zaposlenih za nazaj. V zameno pa so od STO dobile material iz zaloge v vrednosti odpravin, zato je bila takšna rešitev v obojestransko korist.

Za takšen korak smo se odločili, ker za ohranitev zaposlitve večine vzmetarjev ni bilo druge alternative. Odločitev smo sprejeli na podlagi temeljitih izračunov in simulacij. Trenutne razmere kažejo, da se bolj uresničujejo optimistična pričakovanja.

● Kakšne prednosti prinaša podjetju članstvo v največjem evropskem združenju vzmetarn? Ustanovitelja in lastnika podjetja smo omenili že na

Od lanskega septembra deluje na območju železarnarne novo podjetje

Vzmeti Ravne, d. o. o.

Nastalo je iz obrata Vzmetarna v Strojih in tehnološki opremi.

Direktorja Dušana Strmčnika, dipl. inž. sem zaprosila, da odgovori na nekaj vprašanj.

začetku. Zdaj naj dodam še to, da je le-ta v lasti skupine VENTANA iz Avstrije, ki je tudi lastnik vzmetarne v Judenburgu in Düsseldorfu. (Prejšnji lastnik obeh vzmetarn je bil Böhler Udeholm.) Vzmeti Ravne so tako res v največjem evropskem združenju vzmetarn, ki ima od začetka letošnjega leta tudi novo ime - STYRIA GROUP. Sestavljajo ga Styria Avstrija, Styria Nemčija in Styria Slovenija (t. j. Vzmeti Ravne, d. o. o.).

Prednosti takšnega združevanja vzmetarn so v razdelitvi proizvodnega programa, tako da je izkoristek znanja in opreme najboljši, stroški pa najnižji.

V Judenburgu so se tako specializirali predvsem za proizvodnjo težkih paraboličnih vzmeti, medtem ko je delež klasičnih vzmeti v njihovi ponudbi majhen. V Düsseldorfu izdelujejo parabolične in klasične vzmeti. Na Ravnah pa proizvodni program sestavljajo težke klasične vzmeti, navadne klasične vzmeti, rezervni deli za vzmeti in stabilizacijski drogovi.

V koncernu kot celoti naj bi letos izdelali 25.000 ton vzmeti, od tega 4.500 ton na Ravnah. Trenutna mesečna proizvodnja se v Vzmeteh Ravne giblje okrog 320 ton, kar 80 odstotkov pa je namenjene izvozu.

● V kolikšni meri je vodstvo podjetja pri poslovnih odločitvah samostojno?

Popolnoma samostojno lahko sprejemam odločitve, ki se nanašajo na prodajo in nabavo na domačem trgu. Izjema je nakup osnovnega vložka, ki ga dobimo po pogodbi med Jeklom Štore in Styrio, saj tako dosežemo ugodnejšo ceno in nakupne pogoje, kot če bi ga nabavljali sami. V Metalu

Začetki proizvodnje vzmeti na Ravnah segajo v leto 1927, ko so v Jeklarni grofa Jurija Thurna (skupaj z bratoma Böhler) zgradili vzmetarno. Leta 1929 je bilo v njej zaposlenih že 40 delavcev, nekaj let pozneje pa je svetovna gospodarska kriza njihovo število več kot razpolovila. V letih 1943 - 1945 so na Ravnah zgradili še halo za izdelavo torzijskih vzmeti. (Več o zgodovini vzmetarne in o težaškem delu v njej si lahko preberete v članku Ervina Wlodyga v lanskim decembrski številki Koroškega fužinarja.)

Po sorazmerno uspešnih letih (čeprav je Vzmetarna vse do leta 1990 poslovala pozitivno oziroma z dobičkom) je v tovarni prevladala miselnost, da se proizvodnja vzmeti ne vklaplja v osnovni koncept razvoja Železarne, zato je tudi niso posodabljali. Število delavcev se je v nekaj letih s 138 zmanjšalo na 60. V težavah se je znašala tudi slovenska avtomobilska industrija, kar je povzročilo pomanjkanje naročil, tako da je bil obrat leta 1990 dobra dva tedna celo zaprt. Potem se je vodstvo lotilo projekta revitalizacije, po katerem naj bi se obseg in raznovrstnost proizvodnega programa povečala (parabolične in klasične listnate vzmeti, zračne in vijačne ter torzijske vzmeti, stabilizatorji za osebna vozila in tovornjake itd.).

Ravne se oskrbujemo le z materialom, ki ga v Štorah ne dobimo, saj je njihova ponudba nekonkurenčna.

Na slovenskem trgu prodamo petino proizvodnje. Naš največji kupec je Revoz, sledi mu Tehnostroj, največ rezervnih delov pa odkupijo trgovske hiše.

Lastnik nam pomaga tudi pri graditvi sistema kakovosti, ki je prilagojen proizvodnji vzmetnih elementov in je bolj specializiran od prejšnjega sistema, ki smo ga imeli v okviru podjetja STO. Pomaga nam tudi pri osvajanju tujih trgov.

Ob tem vprašanju naj poudarim, da deluje podjetje v celoti kot slovensko podjetje, po naši zakonodaji, tudi vodstvo je domače. Le nadzorni odbor sestavljajo tujci. Lastniku tedensko pošiljamo poročila o proizvodnji in produktivnosti, podatke o finančnem stanju pa zaradi pravočasnega zagotavljanja sredstev.

Kako je s trenutnim poslovanjem podjetja zadovoljen lastnik?

Da je zadovoljen, kaže tudi - že prej omenjena - sprememba položaja podjetja v okviru koncerna. Nastal je namreč nov organigram.

Poleg tega pa so se začele naložbe. Že lani smo v podjetju postavili t. i. kovaško celico, v kateri so sicer stari, a še vedno uporabni stroji, ki so omogočili večjo proizvodnjo. Pravkar pa smo začeli s postavljanjem avtomatizirane kalilne linije, ki je nujna za dodaten dvig produktivnosti.

Vrednost za letos predvidenih vlaganj znaša 4 milijone šilingov in jih je lastnik že zagotovil. Za izvajalce pri naložbah smo izbrali domača podjetja.

Osnovna sredstva, ki so bila v obratu že pred ustanovitvijo novega podjetja, je le - to vzelo v najem ter zanj podjetju STO plačuje najemnino, ki se izračuna vsak mesec posebej glede na amortizacijsko stopnjo.

S povečevanjem proizvodnje se je povečalo tudi število zaposlenih.

V podjetju je bilo sprva 48 zaposlenih (iz OE Vzmetarna),

poleg njih pa je pri nas delalo še 7 delavcev iz Logističnega centra.

Od začetka letošnjega leta nas je že 70, od tega le 8 v režiji, ki morajo obvladati vse preostale poslovne funkcije podjetja (prodaja, nabava, finance itd.). Sorazmerno majhno število zaposlenih v režiji je mogoče tudi zaradi novega informacijskega sistema, ki smo ga z dobaviteljem INFOSYS nadgradili za naše potrebe.

V Vzmeteh Ravne se je zaposlila tudi večina invalidov, ki so prej delali v Vzmetarni. Gre za pet invalidov, ki jim v STO mirujejo pravice iz naslova invalidnosti. Za dva invalida še iščemo ustrezno delo, medtem ko se dva delavca nista želela zaposliti v novem podjetju.

Kako se je pod novim lastnikom spremenila organizacija dela v podjetju?

Organizacija se je korenito spremenila. Ukinili smo norme in popolnoma spremenili plačni sistem. Osnova za plačo je kolektivna pogodba z vsemi zakonskimi dodatki (regres za letni dopust in prehrano, prevozní stroški ipd.). Sorazmerno velik del plače zaposlenih pa predstavlja delež za t. i. OP, ki je za vse zaposlene enak. Odvisen je od produktivnosti, izračunamo pa ga (vsak mesec posebej), tako da fakturirano realizacijo delimo z efektivnimi urami vseh zaposlenih. Tovrstno merilo produktivnosti pomeni avtomatični pritisk na znižanje režije, vzpostavitev optimalnega pretoka izdelkov v obratu in hitrejše obračanje sredstev. To je tudi edini faktor, ki ga - poleg mesečnih bilanc - kontrolira lastnik. Plače v Vzmeteh Ravne so višje kot v nekdanjem matičnem podjetju. Večji pa je tudi izkoristek delovnega časa, t. i. konična obremenitev pa je zaradi enakomernega delovnega ritma manjša.

Zaposleni ne delajo na normo, saj menimo, da je za dobro delo odločilen zgled oziroma nadzor s strani sodelavcev.

Velike so bile tudi spremembe za zaposlene v režiji, saj so v novem podjetju na hierarhični vodstveni oziroma strokovni lestvici vsaj za stopnjo višje, kot so bili prej (npr. obratovodja je postal direktor, materialni tehnolog neposredni nabavnik, tehnolog pa prodajnik itd.), obseg in širina njihovega dela pa sta se razširila. Zaposleni v režiji imajo gibljiv delovni čas.

Pomembno pa klimo v podjetju sooblikuje tudi upokojenec Kurt, "stari sindikalni maček", iz Judenburga. V proizvodnji dela po ves dan in je s svojimi izkušnjami neprecenljiv pri odpravljanju težav in pri zagotavljanju ustrezne kakovosti ter racionalizacije v proizvodnji. Njegov vpliv na produktivnost je zelo velik, saj je z delom pri različnih opravilih dokazal, koliko se ob primerni organiziranosti lahko naredi.

Kako pa vi ocenjujete spremembe v podjetju in gledate v prihodnost?

Glavna gonilna sila sprememb oziroma napredka je zavest vseh zaposlenih, da smo odvisni od sebe, od izdelkov, ki jih naredimo, da nam nihče ne bo nič poklonil, oziroma nam ne bo nihče pomagal, če sami ne bomo naredili vsega, kar je v naši moči.

Prvi meseci delovanja novega podjetja so pokazali, da se da tudi s proizvodnjo vzmeti v Evropi preživeti, če le dobro izkoristimo svoje sposobnosti in prilagodimo iz okolja, ki nas obdaja.

Najlepša hvala za pogovor.

Andreja Čibron - Kodrin

OSKRBA Z ENERGIJO v decembru 1997

Decembra je bila dobava primarnih energentov iz Energetike Ravne zadovoljiva, enako tudi proizvodnja in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti.

V tabeli so za posamezne družbe podana odstopanja porabe zemeljskega plina od mesečnega načrta.

Skupna poraba plina je bila glede na načrt presežena za dobrih 11 odstotkov.

D R U Ž B A	PLAN PORABE (Sm ³)	PORABA (Sm ³)	INDEKS (%)
ENERGETIKA Ravne, d. o. o.	1.875.890	1.518.442	80,95
SŽ - METAL Ravne, d. o. o.	2.070.800	2.874.726	138,82
SŽ - STO Ravne, d. o. o.	96.111	73.428	76,4
ARMATURE MUTA Ravne, d. o. o.	26.563	57.345	215,88
S K U P A J	4.069.364	4.523.941	111,17

Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo zbrali od družb Železarne Ravne 26,6 m³ in od zunanjih dobaviteljev 22 m³ odpadnih emulzij za cepljenje ali skupaj 48,6 m³. Za sežig smo zbrali 138,36 m³ odpadnega olja, in sicer: 29,1 m³ od železarniških družb, 95,36 m³ od zunanjih dobaviteljev in 13,9 m³ s cepljenjem emulzij.

25. 12. 1997 smo ustavili parni kotel I, izpihali parovode do glavnih potrošnikov in s tem prihranili precej električne in toplotne energije.

Med prazniki smo objekte manj ogrevali, zato smo prihranili precej toplotne energije.

Zaradi preventivnih ukrepov in ugodnega vremena ni bilo zmrzali na napravah centralnega ogrevanja, parovodov in sanitarne tople vode. V preteklih letih pa je zmrzal povzročila precejšnjo škodo.

V decembru je bil opravljen še remont batnega kompresorja za komprimirani zrak ATLAS COPCO, tip ER9/2. (Na glavni gredi I. stopnje so zamenjali ležajne blazinice.)

5. 12. 1997 je bila motena oskrba s hladilno vodo v vseh družbah v železarni na Ravnah, ker je prišlo do okvare na cevovodu v elektrarni v Mežici.

Na podlagi naročil smo opravili tudi več servisnih del in predelav na strojnih napravah in omrežju centralne kurjave za zunanje naročnike.

Miran Fužir, dipl. inž.

INTERVENCIJE PGE GASILSKEGA ZAVODA Ravne na Koroškem v januarju 1998

Januarja je gasilska enota odšla na 11 intervencij:

■ 6. 1. 1998 ob 00.20 so iz Metala - Jeklarne sporočili, da je zagorelo na elektrovodih 25- tonske elektro obločne peči. Požar so pogasili trije poklicni gasilci.

■ 21. 1. 1998 ob 21.26 je v Metalu - Jeklarni prišlo do prodora taline. Ohladila sta jo poklicna gasilca.

■ 22. 1. 1998 ob 22.38 so iz Metala - Jeklarne na pomoč poklicali zaradi prodora taline. Talino in okolico sta ohladila poklicna gasilca.

■ 23. 1. 1998 ob 22.26 je v Metalu - Jeklarni ponovno prišlo do prodora taline. Ohladili so jo poklicni gasilci in tako preprečili vžig električnih kablov.

■ 26. 1. 1998 se je ob 12.57 v radiografskem laboratoriju zaradi izpušnih plinov vklopil javljalec požara. Intervencija ni bila potrebna.

Gasilska enota je pogasila še:

- skupaj s Prostovoljnim gasilskim društvom Prevalje požar v naselju Ugasle peči na Prevaljah,
- travniški požar na Javorniku,
- požar v gradu na Javorniku

in reševala v treh prometnih nesrečah, in sicer v Šentjanžu, Podklancu in na Selah.

Gasilski zavod Ravne
Direktor Branko Čas, dipl. inž.

KULTURNA KRONIKA

● Zveza kulturnih društev Mežiške doline je 9. 1. 1998 organizirala nastop **folklornega ansambla Brasil Tropical**. Temperamentni plesalci in plesalke so s programom Karneval v Riu nastopili v športni dvorani pri OŠ Prežihovega Voranca na Ravnah.

● **Pihalni orkester Prevalje** je 17. 1. 1998 pripravil koncert v Družbenem domu na Prevaljah *(na sliki)*.

● Prvi koncert v okviru glasbenega abonmaja je bil 17. 1. 1998 v veliki dvorani Glasbenega doma na Ravnah. Nastopil je **Slovenski kvintet trobil**, ki ga sestavljajo Anton Grčar (trobenta), Stanko Arnold (trobenta), Boštjan Lipovšek (rog), Stanko Vavh (trombon) in Darko Rošker (tuba). V program so uvrstili naslednje skladbe: Vivaldi/Bach: Koncert v d - molu, Joseph Horowitz: Music Hall Suite, Lojze Krajncan: V parlamentu, Enrique Crespo: 3 Spirituals, Jeremias Clarke: Suita v D - duru, Tomaž Habe: Scherzo, George Gershwin: Selections from Porgy and Bess, Jože Privšek: Slovenski Ragtime.

Slovenski oktet trobil je bil ustanovljen leta 1972. Od takrat nastopa v Sloveniji in tujini. Sestavljajo ga odlični slovenski glasbeniki, solisti in glasbeni pedagogi. Igrajo skladbe iz renesanse, baroka, romantike, pa tudi ragtime in sodobno glasbo. Kvintet je za svoje umetniško delo dobil več nagrad.

● Planinsko društvo Prevalje je v svojem domu na Uršlji gori januarja pripravilo **Zimska kulturna srečanja**. 17. 1. 1998 je zapel MoPZ Vres s Prevalj, 18. 1. 1998 pa Vokalni oktet TRO Prevalje. Tokratna srečanja so bila posvečena 100 - letnici rojstva dr. Franca Sušnika, zato so na prireditvi predstavili njegovo življenje in delo, prebrali pa so tudi nekaj spominov na tega zaslužnega Korošca.

● 28. 1. 1998 je v Klubu Tivoli v Hotelu Slon v Ljubljani potekal **slavnostni vpis prvih donacij v Sklad podpore raziskovalni dejavnosti zamejskih Slovencev**. Ustanovila ga je Slovenska znanstvena fundacija na pobudo Prežihove ustanove. Dogodek so prireditelji izkoristili tudi za prvo srečanje predstavnikov ustanov (fundacij) in združenj na Slovenskem.

● 31. 1. 1998 sta v Družbenem domu na Prevaljah nastopila dr. **Amy Lynn Barber** (tolkala) in **dekliški zbor Sirene**. Organizator koncerta je bilo Kulturno društvo Mohorjan Prevalje.

NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI RAVNE

(Nadaljevanje iz prejšnje številke.)

- Matthews, A.: Bodi srečen. - Žalec : Sledi, 1997
 Meško, G.: Družinske vezi na zatožni klopi. - Ljubljana : Educy, 1997
 Mohorič, I.: Firbec pa tak. - Idrija : samozaložba, 1997
 Morrison, J. H.: Knjiga o ajurvedi : vodnik za osebno počutje. - Ljubljana : Quatro-Gnosis, 1996
 Mršič, N.: Plazilci (Reptilia) Slovenije. - Ljubljana : ZRSŠ, 1997
 Nassauer, L.: Za diabetike : slikovna kuharica : zdravniški nasveti. - Ptuj : Slovenska vinska akademija Veritas, 1997
 Nežmah, B.: Kletvice in psovke. - Ljubljana : Nova revija, 1997
 Nuland, S. B.: Kako umremo. - Ljubljana : Vodnikova založba, 1997
 Oblak, H.: Mednarodna poslovna logistika. - Maribor : EPF, 1997
 Ohranjeni zakladi človeštva. - Ljubljana : DZS, 1997
 Pavis, P.: Gledališki slovar. - Ljubljana : Mestno gledališče ljubljansko, 1997
 Pleterski, A.: Mitska stvarnost koroških knežjih kamnov. - Ljubljana : Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 1997
 Rauter - Kosič, B.: Notranji mir brez pomirjeval. - Ljubljana : samozaložba, 1997
 Rode, F.: Cerkev, narodi in demokracija. - Celje : Mohorjeva družba, 1997
 Sardos, A. L.: Onostranstvo obstaja. - Ljubljana : Educy, 1997
 Sharamon, S.: Čudež iz grenivkinih pečk. - Celje : Mavrica, 1997
 Sharpe, A.: 365 izgovorov za zamude. - Radovljica : Skriptorij KA, 1997
 Slovenski plakat devetdesetih let. - Ljubljana : Društvo oblikovalcev Slovenije, 1997
 Spadafori, G.: Psi za telebane. - Ljubljana : Pasadena, 1997
 Stanič, J.: Kronike preloma : 1985-1995. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 1997
 Suša, B.: Uspešno poslovno prepričevanje. - Ljubljana : Pravljico gledališče, 1997
 Svet v žepu. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1997
 Šega, L.: Veliki moderni poslovni slovar : angleško-slovenski. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 1997
 Temeljne pravice. - Ljubljana : Cankarjeva založba, 1997
 Veličastne stvaritve narave. - Ljubljana : DZS, 1997
 Verhoffen-Verhallen, E. J. J.: Enciklopedija psov. - Ljubljana : Prešernova družba, Rebo, 1997
 Zgonec, S.: Varstvo okenskih in balkonskih rastlin. - Ljubljana : Unichem Gaia, 1997
 Žlebnik, D.: Gospodarstvo Mežiške doline od druge polovice 19. stoletja do prve svetovne vojne : diplomsko delo. - Maribor : Pedagoška fakulteta, 1997

ŠPORT

ALPSKO SMUČANJE Alpska smučarka iz Črne Tina Maze je prepričljivo zmagala na štirih tekmah za pokal Vegete ter na tekmi vzhodne regije Slovenije na Kopah. Tako je dobila veleslaloma za omenjeni pokal 17. 1. v avstrijskem Innerkremsu, kjer je 3. mesto osvojila Vanja Vravnik, 16. pa je bila Tina Erženčnik (obe Fužinar), in dan pozneje na Kopah, kjer sta bili Vravnikova 8. in Erženčnikova 11. Sočasno je bil na Kopah tudi veleslalom za mlajše dečke in deklice, kjer sta 14. mesti osvojila tekmovalca Fužinarja Urban Žaže in Nina Pisnik. Mazejeva je zmagala tudi na slalomih 24. in 25. 1. na Soriški planini ter na Ošvenu, kjer se je s 3. mestom izkazala tudi Vanja Vravnik. Med starejšimi dečki je osvojil na Ošvenu 3. mesto Aljaž Pudgar, 11. pa je bil Andrej Hafner (oba Črna). 28. januarja je bila še regijska tekma v super veleslalomu na Kopah, kjer je Tina Maze znova slavila zmago pred Vravnikovo in Erženčnikovo.

ODBOJKA Boljšega štarta odbojkarjev Fužinarja v drugi del državnega prvenstva si nismo mogli želeli. Vseh šest prvenstvenih tekem so varovanci trenerja Branka Goloba dobili z izidom 3:0. Z odlično igro so prav "zmleli" svoje nasprotnike (Kamnik, Bled, Pomgrad in Maribor Gradis) doma ter Žužemberk in Olimpijo v gosteh, tako da jim niso oddali niti enega niza. Po 6. krogih so Ravenčani v vodstvu skupaj s štirikratnimi državnimi prvaki odbojkarji Salonita Anhovo.

Druga ekipa Fužinarja, ki nastopa pod vodstvom trenerja Adija Urnauta v II. ligi, izključno v mladinski postavi, je bila po 14. kolih uvrščena skupaj z Vuzeničani na 7. mesto med dvanajstimi ekipami. V jesenskem delu prvenstva so odbojkarji štirikrat zmagali. V letošnjih dveh uvodnih tekmah drugega dela prvenstva pa so v derbiju ugnali Vuzeničane in nato izgubili v Kranju proti vodilni ekipi Triglava ter doma proti IGM Hoče. Poleg tega je mladinska ekipa Fužinarja 11. januarja na sklepem turnirju za državno prvenstvo v Ljubljani osvojila naslov viceprvaka. V finalni igri so mladinci Olimpije premagali naše odbojkarje z 2:0 v nizih.

Drugi del prvenstva v I. B ligi so uspešno začele tudi odbojkarice Prevalj. Igralke trenerja Toneta Spanžela so premagale ŠD Tabor in Šentvid iz Ljubljane ter Kajuh Šoštanj, izgubile pa na Bledu, v Novi Gorici in Ljubljani.

PLAVANJE Letošnjega mednarodnega mitinga v ravnem zimskem bazenu se je 10. in 11. januarja udeležilo 240 plavalcev in plavalk iz štirih držav. Najboljša rezultata sta dosegli Ljubljanka Pia Prosen in Kamničanka Tanja Marentič, med tistimi, ki so osvojili štiri zlata odličja, pa je bila tudi plavalka domačega Fužinarja Tanja Kumprej. Poleg nje se je z dvema zmagama izkazal še Miha Tisovnik, enkrat pa sta na zmagovalnih stopničkih stali še domačinki Tanja Gologranc in Anja Borko.

NAMIZNI TENIS V treh kolih drugega dela prvenstva so igralke Fužinarja Interdiskonta ostale brez točk, saj so proti Rakeku in Arrigoniju iz Izole izgubile s 7:0 oziroma 5:2. "Preseliti" se bodo morale v 2. ligo.

KEGLJANJE Kolo pred koncem prvenstva sta si obe koroški ekipi brčkone že zagotovili obstanek v najvišjih državnih ligah. Kegljaci Elektrarne Dravograd so v drugem delu premagali Proteus iz Postojne in Hidro Medvode, kegljavke Balmica iz Slovenj Gradca pa so imele odločilni tekmi proti Gorici in Adriji doma.

V 2. ligi kegljači Fužinarja v 12. kolih še niso uspeli zmagati in bodo izpadli v nižjo 3. ligo, kegljavke Korotana pa so bile v dvoboju z ekipo Sremiča Krško v 11. kolu poražene doma in tako nimajo možnosti, da se vrnejo v enotno prvo državno ligo.

V 3. slovenski ligi vodijo kegljači Kovinotehne Celje pred kegljači Slovenj Gradca. Ekipa Korotana je uvrščena v sredini razpredelnice.

Na tretjem odprtem prvenstvu Šoštanja je nastopilo 129 kegljačev in kegljavk. Pri moških je zmagal Postojčan Darko Bizjak, 9. je bil Alojz Strašek (Sl. Gradec), 13. pa Ivo Mlakar (Korotan). Pri ženskah je 1. mesto pripadlo Ravenčanki Eriki Lesnik, ki nastopa za Šoštanj, na 2. mesto pa se je uvrstila kegljavka Balmica Darinka Verhovnik.

V Celju in Slovenskih Konjicah je 31. januarja in 1. februarja potekalo 1. kolo državnega prvenstva. Vodita Boris Urbanc iz ljubljanskega kluba Norik Prosol ter Marika Kardinar iz Miroteksa Celje. V finale med 24 najboljših so se uvrstili tudi kegljači in kegljavke koroških klubov. Jože Lasnik (Elektrarna) je osvojil 18., Danilo Vovk (Sl. Gradec) pa 21. mesto. Še boljša so bile kegljavke, saj je bila Majda Verbole 4., Ivanka Sabljar 9. (obe Korotan) in Bernarda Žvikart 21. (Balmico).

ATLETIKA Na dvoranskem državnem prvenstvu v Ljubljani za starejše mladince in mladinke je Ravenčanka Mojca Vauče zmagala v teku na 60 m. Na mednarodnem dvoranskem mitingu v Münchnu so nastopili tudi trije atleti KAK Ravne. Med člani sta se v teku na 800 m uvrstila Luka Leitinger na 5. in Zoran Planinšek na 7. mesto, medtem ko je bil Pavel Pori v teku na 3000 m deveti. V obeh disciplinah je zmagal Velenčan Bekim Bahtiri.

LOKOSTRELSTVO V Kamniku je 24. januarja potekalo državno prvenstvo za srednje in osnovne šole v olimpijskem slogu. Učenec OŠ Koroški jeklarji Matjaž Škafar, sicer član LD Koroške, je zmagal med osnovnošolci. Izkazala sta se tudi druga dva člana ravnanske lokostrelske družine: Denis Štebih je bil tretji, Branko Gradišnik pa šesti med srednješolci.

Ivo Mlakar

NAGRADNA KRIŽANKA IZ KOROŠKEGA FUŽINARJA

V decembrski številki Koroškega fužinarja smo objavili nagradno križanko.

Rešitev vodoravno: KITA, OSA, ABEL, MOL, NPAKICA, NARAVSKE, LOS, NA, ARA, ONE, TEJ, NBA, SAD, ATENKE, ISIS, IRCL, MANEKENKA, LA, ELIPSA, AON, OL, NO, JANKO, TURIST, AKT, PACKA, NIKI, MANA, RENEGAT, UNI, BALA, OME, TANGO, BRANIK, ARARA, ATMAN.

Nagrajeni reševalci križanke so:

Janez Praper, Trg 3a, Prevalje, ki dobi 1. nagrado: brezplačen prevoz za dve osebi na enem od izletov PD Ravne v letu 1998;

Vera Meh, Stražišče 3, Ravne na Koroškem, ki ji je žreb namenil 2. nagrado: kosilo za dve osebi v koči na Naravskih ledinah;

Andrej Zaveršnik, Žerjav 20, Črna na Koroškem, ki bo, upamo, da lepo, izkoristil 3. nagrado: prenočitev z zajtrkom za dve osebi v koči na Naravskih ledinah.

Nagrajencem čestitamo in se zahvaljujemo PD Ravne na Koroškem za nagrade.

Uredništvo

KADROVSKA GIBANJA

31. 12. 1997 je bilo v družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih **3.057 delavcev** (61 manj kot prejšnji mesec). V rubriki bomo odslej spremljali kadrovska gibanja tudi v Gasilskem zavodu in v Vzmeteh Ravne, d. o. o.

DRUŽBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH
METAL	1.166
STO	990
NOŽI	186
ARMATURE MUTA	350
STAN. PODJETJE	19
LOGISTIČNI CENTER	201
ZIP CENTER	39
ENERGETIKA RAVNE	106
TRANSKOR	61
SERPA	125
VOGARD	81
EUREST	62
VZMETI	70
GASILSKI ZAVOD	18

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Statistiki so decembra zabeležili 11 sklenitev delovnega razmerja: 6 delavcev se je zaposlilo za določen čas, 3 so bili sprejeti na pripravniški staž, 1 se je vrnil iz Slovenske vojske, 1 pa je bil prerazporejen znotraj koncerna.

Po številu sklenjenih delovnih razmerij si sledijo: STO (4), Noži in Armature (po 2) ter Metal, Energetika in Logistični center (po 1).

Od zasebnih družb so število zaposlenih povečali le v Transkorju (za določen čas so zaposlili 1 delavca ter omogočili usposabljanje 1 pripravniku).

Prekinitev delovnega razmerja

Vseh prekinitev delovnega razmerja je bilo 72. Vzroki so bili poleg prerazporeditve naslednji: upokojitve (11), trajni presežek - odprta brezposelnost (16), prekinitev delovnega razmerja za določen čas (4) in sporazumna prekinitev delovnega razmerja (1).

Največ prekinitev delovnega razmerja je bilo v Metalu (62, od tega 40 zaradi prerazporeditve), v drugih podjetjih pa bistveno manj (iz STO je odšlo 7 delavcev, iz Energetike, Armatur in Logističnega centra pa po 1).

Od zasebnih družb se je število zaposlenih zmanjšalo le v Vogardu (1 delavec se je invalidsko upokojil).

Po podatkih IC Smeri, d. o. o.
in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

POŠKODBE PRI DELU

v letu 1997 v številkah

Od lanskega januarja do decembra se je v podjetjih na območju Železarne Ravne, za katera tovrstne podatke zbira BVD - Ravne, d. o. o., poškodovalo 267 delavcev, 16 pa na poti na delo oziroma na povratku domov. V nesrečah je bilo udeleženih 8,11 odst. vseh zaposlenih (3.490 delavcev).

Največ nesreč pri delu se je zgodilo v Metalu, kjer se je poškodovalo 154 delavcev ali 8,82 odst. vseh tam zaposlenih. (57 poškodovancev so našli v Jeklu Štore, od ravenskih obratov pa je najbolj nevarna Jeklarna, v kateri se je na delovnem mestu ranilo 36 delavcev.) V Strojih in tehnološki opremi se je pripetilo 47 nezgod, v Jeklolivarni 18, v Nožih 15, v Armaturah Muta 14, v Serpi 12, v Energetiki 5 in v Vogardu ter Logističnem centru po 1.

Zaradi poškodb pri delu je bilo lani, kot je tudi razvidno iz poročila BVD - Ravne, d. o. o., "izgubljenih" 6.682 delovnih dni.

A. Č.

Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, tehnična urednica Jelka Jamšek.

Objavljene fotografije je prispevalo uredništvo oziroma so iz arhiva časopisa.

Tel.: 0602 21 - 131, urednica 6305, tajništvo 6753.

Tisk: ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 32

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 31 - REŠITEV VODORAVNO: ŽIRAF, KOB, AVALON, LITER, LIMANICE, COT, EC, SEPE, PI, CAJNA, PET, OS, POKLIC, TNT, KD, BRAČ, TL, OL, LOS, RAMA, BASEN, PREKOP, EKOSISTEM, KE, ASAMA, KA, AL.

IZZREBANI REŠEVALCI, ki so dobili darilne vrečke z "novoletnim programom", nagrado podjetja **STO**, so: ● **BARBARA LAZNIK**, SŽ-STO RAVNE, d. o. o. ● **SLAVKA MESAREC**, SŽ-STO RAVNE, d. o. o. ● **ANDREJ PANGERC**, SŽ-STO RAVNE, d. o. o.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 32: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 27. 2. 1998 na naslov: **FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem**. Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

	ZAGOZDA	GORNJA OKONČINA	JAČNIK - DEL ŽEN. SPOL. ORG	MUSLI-MANSKO SVETO PISMO	ORANJE	DESKA	KRATICA ZA JEZIK NA LETALIŠČIH	VRSTA KAME-NINE	IKO	LISTIČ, LEPAK	TRI-ZLOŽNA PESNIŠKA STOPICA	NOVI SAD
ALI-GATOR			O						INDUSTRIJSKA RASTLINA		A	
SREDO-ZEMSKI GRM			V						BITJE V SHOLASTIČNI FILOZOFIJI		N	
PRVI LETALEC			A		VRTNO ORODJE ROŽENE PLOŠČE V USTIH KITO						A	IGRALKA RINA
PRIRODA			R				VRSTA ŽIRAF 2. IN 16. ČRKA				P	
IF	GRŠKA ČRKA	KADME-SOVA HČI	I			STISNEN PREMOG TOVARNA V DOMŽALAH					E	
SKUPINA ŽUŽELK		OSMI DEL CELOTE	J	100 RDEČI KRIŽ				PRIPADNIK FARE	ALUMINIJ	SOTLER ALBERT SKUPINA DREVES	S	
OSOVINA		... DE JANEIRO SLOVENSKI PEVEC PESTNER					DEČEK KOGOJ OSKAR				T	
MEDNARODNI OLIMPIJSKI KOMITE					KAMNITA GMOTA						IRSKA REPUBLIKANSKA ARMADA	PTICA Z VELIKIM REPOM
MONGOLSKI VLADAR					ČAR							
NAJVEČI SESALEC V VODI				DOMAČIN NA NOVI ZELANDIJI NOBELIJ					TOVARNA V ŠEMPETRU RADIJ			
NEZNA-NEC							VELIKA PAPIGA					
NATRIJ			PRITOK VOLGE				ARA, NAPLAČILO					

Nagrade za reševalce tokratne križanke je prispeval **Metal Ravne**. Poleg dveh tolažilnih nagrad podeljuje zajetno in poučno knjigo *Ljudska umetnost in obrti v Sloveniji* avtorja dr. Janeza Bogataja. (V knjigi je predstavljenih tudi nekaj izdelkov, ki jih hranijo v Koroškem muzeju na Ravnah.)

IME IN PRIIMEK
 PODJETJE OZ. NASLOV